

GENÇ MEZUNLARA GSS PRİM MUAFİYETİ-6663 S. TORBA YASA

Av. Erdoğan KAYA - www.gurselavukatlik.com

6663 s. Torba Yasa ile ilgili açıklamalarımıza devam ediyoruz. Bu yazımızın konusu Torba Yasa ile birlikte yeni mezun gençlere yönelik olarak getirilen Genel Sağlık Sigortası(GSS) muafiyetidir.

Öncelikle Genel Sağlık Sigortası(GSS)nın ne olduğu konusunda kısa bir açıklama yapalım. Konuya ilişkin bir tanımlama 5510 s. Yasa'nın 3 üncü maddesinde yapılmıştır. Buna göre; “*Kişilerin öncelikle sağlıklarının korunmasını, sağlık riskleri ile karşılaşmaları halinde ise oluşan harcamaların finansmanını sağlayan sigorta* ” olarak tanımlanmıştır. GSS'li olmanın temel koşulu “Türkiye’de ikamet etmek” olarak gösterilmiştir(5510 s. K. madde 60).

GSS kapsamındaki kişileri genel olarak üç gruba ayırabiliriz. Buna göre;

1. Çalışarak ve çalışma geliri üzerinden prim ödenmesi, gelir ve aylık alma nedeniyle GSS kapsamına alınanlar ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler,
2. Çalışmaya bağlı geliri olmayan ancak gelir testine dayalı olarak GSS primi ödeyerek GSS kapsamına alınanlar,
3. Geliri düşük ya da olmaması nedeniyle, primleri devlet tarafından ödenerek GSS kapsamına alınanlar olarak sınıflandırma yapabiliriz.

Görüldüğü üzere GSS'li olanlar sayesinde “bakmakla yükümlü olduğu kişiler” de belli şartlar dahilinde yararlanabilmektedir. Bakmakla yükümlü olunan kişiler ise; eş, çocuklar, ana-baba olarak sayabiliriz.

Söz konusu kişilerin GSS kapsamında sayılabilmesi için de belirli şartlar aranmaktadır. Ancak ilgili konu çok kapsamlı bir nitelik taşıdığı için, konunun daha iyi anlaşılabilmesi adına yapmış olduğumuz bu genel açıklamalardan sonra esas konumuz olan gençlerin prim muafiyeti konusuna dönelim.

6663 s. Yasa ile ne gibi bir düzenleme yapıldı?

Torba Yasa ile 5510 s. Kanununun 60 ıncı maddesine bir fıkra eklenmiştir. İlgili düzenlemede; “*Ana veya babası üzerinden bakmakla yükümlü olunan kişi sayılmayanlardan; lise ve dengi öğrenimden mezun olanlar 20 yaşını, yükseköğrenimden mezun olanlar ise 25 yaşını geçmemek ve bakmakla yükümlü olunan kişi ya da bu maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılanlar hariç genel sağlık sigortalısı olmamak şartıyla mezun oldukları tarihi izleyen günden itibaren iki yıl süreyle gelir tespiti yapılmaksızın birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.*” denilmiştir(md. 26).

Yani bu yeni mezun kişilerden; lise ve dengi okullardan mezun olanlar 20 yaşını, yüksek öğretim mezunu olanlar 25 yaşını geçmemek şartıyla mezun olduktan sonra 2 yıl daha anne-babaları üzerinden GSS kapsamında sayılacaklardır. Bu durum okullarından yeni mezun olan gençler açısından oldukça önemlidir.

Yeni mezun gençler pek çok kez üniversite eğitimi için tekrar sınava hazırlanmakta ya da okulunu bitirmekle birlikte çalışma yaşamına girmek istemekte ama genç işsizlik oranları da göz önüne alındığında hemen iş bulamamaktaydı. Bu durum ise GSS'nin sağlık yardımlarından yararlandırmaya yönelik olumlu yapısına karşın gençlerin daha hayat yolunun başında borçla karşılaşmalarına dolayısıyla da GSS'nin faydasından çok zararını görmelerine

sebepe olmaktadır. Kanaatimizce düzenlemenin yerinde olduğu açıktır. Çünkü bu düzenleme öncesinde henüz okulunu yeni bitirmiş bir genç pek çok kez gelir testi yaptırmak zorunda kalıyor ve bu gelir testinde de sadece kendisinin geliri değil ailesinin geliri de dikkate alındığı için GSS ödemesi ile karşı karşıya kalıyordu. Hatta pek çok kez gelir testinden de haberdar olmadığı için SGK tarafından çıkarılan toplu miktarda GSS borcu daha çalışma yaşamının başında belini büküyor, mağduriyetlere yol açıyordu.

GSS'ye ilişkin bir diğer düzenleme de Torba Yasa'nın 27 inci maddesi ile 5510 s. Kanununun 67 inci maddesinde yapılan değişikliktir. İlgili düzenlemede; *“Ayrıca, lise veya dengi öğrenimden mezun olanlar 20 yaşını, yükseköğrenimden mezun olanlar ise 25 yaşını geçmemek ve bakmakla yükümlü olunan kişi ya da 60 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılanlar hariç genel sağlık sigortalısı olmamak şartıyla mezun oldukları tarihi izleyen günden itibaren iki yıl süreyle, **prim borçlarına bakılmaksızın** bakmakla yükümlü olunan veya hak sahibi kişi sayılmak suretiyle sağlık hizmetinden faydalandırılır. ”* denilmiştir.

Görüldüğü üzere bu genç mezunların prim borçlarına bakılmaksızın sağlık hizmetlerinden yararlandırılması düzenlemesi getirilmiştir.

Geçmiş prim borçlarına af söz konusu mu?

Maalesef ki ilgili düzenleme geriye yönelik bir nitelik taşımamakta ve geçmiş borçların silinmesine ilişkin Torba Yasada bir düzenleme olmadığı için böyle bir durum söz konusu değildir. Ancak önceki dönemde bu kapsamda olup da, prim borcu çıkarılan gençlerin GSS borçlarının silinmesi kanaatimizce yerinde bir düzenleme olur.